תורה אור • פרשת בראשית • מאמר 1

השמים כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית וגו'

"השמים כסאי והארץ הדום רגלי"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית
/likuteitorah.com/he/torah-ohr/bereishis/1

1 **השמים כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית וגו'. להבין איך שייך עליו יתי לומר כסאי והדום רגלי.**

"השמים כסאי והארץ הדום רגלי אי זה בית וגו'" וכו'. [עלינו] להבין כיצד מתאים לומר עליו יתי "כסאי" ו"הדום רגלי".

שהרי אין לו דמות הגוף ואינו בגדר מקום וכמ"ש הנה מקום אתי שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו.

שהרי אין לו דמות הגוף, והוא אינו נתון בגבולות המקום, כפי שכתוב: "הנה מקום אתי" — הוא מקומו של עולם, ואין העולם מקומו.

אך להבין העניין כי הנה התורה היא מן השמי' כמ"ש כי מן השמים דברתי וגו'

אך כדי להבין את העניין, הנה התורה היא מן השמים, כפי שכתוב: "כי מן השמים דברתי" וגו';

דהיינו שהיא בחי' שמים כי שמים אש ומים. וכך גבי התורה כתיב מימינו אש דת למו.

כלומר, היא בבחינת שמים, שכן שמים הם אש ומים. וכך נאמר על התורה: "מימינו אש דת למו".

2 **והנה כתיב ושמרתם את חוקתי ועשיתם אתם אתם כתיב שהאדם הוא העושה את התורה. וכך אנו מבקשים בברכת אהבת עולם אהבתנו כו' לשמור ולעשות ולקיים**

והנה נאמר: "ושמרתם את חוקתי ועשיתם אתם"; הכתיב הוא "אתם", כלומר, האדם הוא העושה את התורה. וכך אנו מבקשים בברכת "אהבת עולם אהבתנו" וכו': "לשמור ולעשות ולקיים".

תחלה לעשותה ואח"כ לקיימה והיינו ע"י אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבנו בינה שמבחינת רחמים עליונים נמשך בינה והתבוננות בלב להיות בה ועל ידה עשיית והתהוות התורה.

תחילה לעשותה, ואחר כך לקיימה. והדבר נעשה באמצעות "אב הרחמן רחם עלינו ותן בלבנו בינה": מבחינת הרחמים העליונים נמשכות אל הלב בינה והתבוננות, כדי שבה ועל ידה תיעשה התורה ותבוא לידי התהוות.

3 **וכיצד תהי' [תהיה] התבוננות זו מבואר בק"ש [בקריאת שמע] שמע לשון הבנה והבנה זו היא בתיבת שמע עצמה**

וכיצד צריכה להיות התבוננות זו מתבאר בקריאת שמע: שמע הוא לשון הבנה, והבנה זו כלולה במילה שמע עצמה;

כי שמע שם ע' פי' כי עי"ן רבתי היא בחינת לך ה' הגדולה והגבורה וכו'

כי שמע הוא "שם עי"ן", כלומר: העי"ן רבתי היא בחינת "לך ה' הגדולה והגבורה וכו'",

ז' מדות עליונות שהם בחינת לך דהיינו שהם בטלים אליו ונכללים במקורן שעדיין אינן בבחינת המשכה והתפשטות למטה להיות עולים בשם גדולה וגבורה וכו' ואזי נקרא בשם ע' רבתי

שבע המידות העליונות, שהן בחינת "לך", כלומר, הן בטלות אליו ונכללות במקורן; עדיין אינן נמשכות ומתפשטות למטה, כדי להיקרא "גדולה" ו"גבורה" וכו'. ואזי נקרא בשם ע"ן רבתי.

והמשכה שנמשך ומתפשט למטה הוא רק בחינת שם לבד שהוא הארה בעלמא

וההמשכה הנמשכת ומתפשטת למטה היא רק בחינת "שם" בלבד, שהיא הארה בעלמא,

וכמאמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שאין זו אלא מבחינת שם ומדת מלכותו ית' כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב.

וכמו שנאמר "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", שאין זו אלא בחינת "שם" ומידת מלכותו ית', שהרי נאמר "מלכותך מלכות כל עולמים".

4 **וזהו ענין בינה להבין דבר מתוך דבר פי' תוך דבר נקרא בחינת ממלא כל עלמין שהיא בחינת שם דהיינו בחינת זיו והארה הנמשך תוך עלמין.**

וזהו פירושה של בינה: להבין דבר מתוך דבר. כלומר, "תוך דבר" נקרא בחינת האור הממלא את כל העולמות (ממלא כל עלמין), שהיא בחינת "שם", כלומר בחינת זיו והארה הנמשכים בתוך העולמות.

וצריך להבין מזה שאינו אלא זיו כנ"ל שהוא ית' הוא הסובב כל עלמין ולית מחשבה כו' ולאו מכל מדות אלין כלל

ומכאן יש להבין שאין זה אלא זיו, כפי שנאמר לעיל: הוא ית' סובב כל עלמין (האור המקיף את כל העולמות), ו"ולית מחשבה כו'" וכו', ו[הוא] "ולאו מכל מדות אלין כלל".

וע"י זה נמשך להיות ואהבת את הוי"ה אלקיך ממש לדבקה בו ית' באי"ס ב"ה ממש כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי וגו'

ועל ידי כך נמשכת בחינת "ואהבת את הוי' אלקיך" ממש: לדבקה בו ית', באין סוף ברוך הוא, ממש, כמו שכתוב: "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי וגו'";

שיהי' [שיהיה] רק חפצו ורצונו שהוי"ה אור א"ס ב"ה עצמו יהיה אלקיך שורה בקרבך דהיינו שיהא גילוי אור א"ס ב"ה עצמו על נפשו

שכל חפצו ורצונו יהיה רק שהוי', אור אין סוף ברוך הוא עצמו, יהיה "אלקיך" וישרה בקרבך; כלומר, שתהיה התגלות של אור אין סוף ברוך הוא עצמו על נפשו.

והיינו ע"י בכל לבבך שהוא כמ"ש אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח שע"י רוח האדם העולה למעלה שישים אליו

והיינו על ידי "בכל לבבך", שהוא על דרך מה שכתוב: "אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף"; כי "רוח אייתי רוח ואמשיך רוח": על ידי רוח האדם העולה למעלה, כשהוא "ישים אליו" [את לבו],

דהיינו שלבבו יכסף לדבקה בו ית' ולהמשיך בחי' גילוי אלהותו ית' על נפשו ותוך נפשו.

כלומר, שלבו יכסוף לדבקה בו ית' ולהמשיך בחינת גילוי אלקותו ית' על נפשו ובתוך נפשו,

אזי רוחו ונשמתו מבחינת סובב כל עלמין אליו יאסף להיות מתאסף השראתו אצלו בקרב איש ולב עמוק

אזי "רוחו ונשמתו", מבחינת סובב כל עלמין, "אליו יאסף", כך שהשראתו תתקבץ אצלו, "בקרב איש ולב עמוק".

ומזה נמשך להיות והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מצוך כו' שע"י זה נמשך גילוי אלהותו והתהוות התורה בבחינת שמים אש ומים.

ומכאן נמשך "והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מצוך" וכו'; שעל ידי כך נמשכת התגלות אלקותו והתהוות התורה בבחינת "שמים אש ומים".

כי הנה התורה קדמה אלפים שנה לעולם פי' עולם נקרא בחינת אש ומים והתורה גבהה מעלתה מאד בבחינת אלפים שנה שהם למעלה מבחינת עולם וכדי שתמשך לבחינת עולם

התורה קדמה לעולם אלפיים שנה. כלומר, המונח "עולם" מציין את בחינת אש ומים, ומדרגתה של התורה נעלה מאוד — בחינת "אלפיים שנה", שהיא למעלה מבחינת "עולם". כדי שהתורה תימשך לבחינת "עולם",

דהיינו להיות מימינו אש כו' שהוא רמ"ח מצות עשה שמימין ושס"ה מצות לא תעשה משמאל כו'

כלומר, שתהיה בחינת "מימינו אש" וכו', והיא רמ"ח מצוות עשה שמצד ימין, ושס"ה מצוות לא תעשה שמצד שמאל וכו' —

הנה המשכה זו היא על ידי אתערותא דלתתא בואהבת בכל לבבך רוח אייתי רוח ואמשיך רוח

המשכה זו נעשית באמצעות אתערותא דלתתא, ב"ואהבת בכל לבבך": "רוח אייתי רוח ואמשיך רוח".

וע"י זה ודברת בם ודברת לשון הנהגה והמשכה דהיינו להיות המשכת אור א"ס ב"ה בתורה.

ועל ידי כך מתקיים "ודברת בם". "ודברת" היא לשון הנהגה והמשכה, כלומר, המשכת אור אין סוף, ברוך הוא, לתוך התורה.

5 **וזהו ענין וידבר ה' אל משה שהמשכת הוי"ה להיות התורה צריך להיות המשכה תחלה לבחינת משה שהוא מבחינת כי מן המים משיתיהו.**

וזהו עניינו של "וידבר ה' אל משה": כדי שתהיה תורה, המשכת הוי' צריכה להימשך תחילה לבחינת משה, שהוא מבחינת "כי מן המים משיתיהו".

וזהו השמים כסאי שהשמים היא התורה הרי היא כסא ע"ד משל שנעשה לשבת וישיבה זו היא השפלה לגבי עמידה שכשהאדם עומד הנה הוא בעל קומה וראשו ומוחו גבוהים מעל הארץ וע"י ישיבה נשפל קומתו.

וזהו "השמים כסאי": השמים הם התורה, והיא כיסא — כמשל לכיסא שנועד לישיבה. הישיבה היא הנמכה ביחס לעמידה: כשהאדם עומד, קומתו מלאה וראשו ומוחו גבוהים מעל הארץ; בישיבה קומתו מונמכת.

כך התורה נעשה כסא לאור א"ס ב"ה לבחינת ראשו שהיא בחינת רצונו וחכמתו ובינתו

כך התורה נעשית כיסא לאור אין סוף ברוך הוא, לבחינת "ראשו", שהיא בחינת רצונו, חכמתו ובינתו;

דאנת חכים ולא בחכמה ידיעא ומבין ולא בבינה ידיעא ובתורה יורדים ומשתלשלים חכמתו ובינתו בדברים גשמיים כתפילין וציצית וצדקה ותרומות ומעשרות וקרבנות כו':

שהרי "דאנת חכים ולא בחכמה ידיעא ומבין ולא בבינה ידיעא"; ובתורה יורדות חכמתו ובינתו ומשתלשלות, שלב אחר שלב, לתוך דברים גשמיים, כגון תפילין, ציצית, צדקה, תרומות ומעשרות וקרבנות וכו'.

6 **והארץ הדום רגלי. הדום בלשון הפסוק הוא כמו שרפרף בלשון הגמרא שהוא ג"כ כסא קטן.**

"והארץ הדום רגלי". הדום (מושב לרגליים) בלשון הפסוק הוא כמו שרפרף בלשון הגמרא, שהוא גם מושב קטן.

והוא מה שמעמידין תחת רגלי היושב להגביה הרגל מעל הארץ וע"ז אמרו בגמ' [בגמרא] על פסוק כרסון רמיו אחד לכסא ואחד לשרפרף. כסא הוא הגדול שיושבין עליו ושרפרף הוא הקטן שמעמידין תחת הרגלים.

זהו דבר שמניחים מתחת לרגליו של היושב, כדי להגביה את הרגל מעל הארץ. ועל כך אמרו בגמרא, על הפסוק "כרסון רמיו": "אחד לכסא ואחד לשרפרף". הכיסא הוא הגדול, שיושבים עליו, והשרפרף הוא הקטן, שמניחים מתחת לרגליים.

7 **והענין כי הנה כנסת ישראל נקרא רגל כמ"ש בנים אתם לה' אלקיכם וברא כרעא דאבוה**

והביאור הוא שכנסת ישראל נקראת "רגל", ככתוב: "בנים אתם לה' אלקיכם", וכן "ברא כרעא דאבוה".

והנה כמו ע"ד משל שנמצא מעלה יתירה ברגל מה שאין בראש שהרגלים הם המהלכים והם נושאים את הראש ומוליכין אותו למחוז חפצו ונמצא הראש צריך להרגל

והנה, דרך משל, יש יתרון ברגל שאינו בראש: הרגליים הן ההולכות, והן נושאות את הראש ומוליכות אותו אל מחוז חפצו. נמצא שהראש זקוק לרגל.

וגם גידי הראש וחיותו שהדם הוא הנפש הם ברגלים וכשמקיזין דם מהרגל מתרפא הראש ומתקיים

וגם הווריד‌ים של הראש וכוח החיות שלו — שהרי "הדם הוא הנפש" — נמצאים ברגליים; וכשמקיזים דם מן הרגל, הראש נרפא ומתקיים.

וכן כמה רפואות יש שעושין ברגלים ומתרפא הראש ובבחינה זו נקרא הרגל ראש והראש רגל שהוא למטה מהרגל במדרגה זו.

וכך גם יש כמה טיפולים שעושים ברגליים והראש נרפא. ובבחינה זו הרגל נקראת ראש והראש נקרא רגל, שכן במדרגה זו הוא נמוך מן הרגל.

8 **וכך הוא למעלה על ידי התכללות המשכות המדרגות נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן אור ישר ואור חוזר**

וכך גם למעלה: באמצעות ההתכללות של המשכות הדרגות, "נעוץ תחילתן בסופן וסופן בתחילתן" — אור ישר ואור חוזר.

אור ישר נקרא מלמעלה למטה כל מה שלמעלה הוא העליון ואור חוזר ממטה למעלה כל מה שלמטה הוא העליון וזהו נעוץ תחילתן בסופן שסופן הוא תחילתן שבחינת הרגל נקרא ראש.

אור ישר הוא תנועה מלמעלה למטה, [שבה] כל מה שלמעלה נעלה יותר; ואור חוזר עולה מלמטה למעלה, [שבו] כל מה שלמטה נעלה יותר. וזהו "נעוץ תחילתן בסופן": שסופן הוא תחילתן, כי בחינת הרגל נקראת ראש.

וישראל נקראו ראשית וכתיב וירא ראשית לו ועי"י אתערותא דלתתא נעשה למעלה תיקון אורות עליונים וזהו שמצינו במשה שבחטא העגל נטלו ממנו אלף אורות (ובשבת חוזרין ונותנין אליו במתנה וזהו ישמח משה במתנת חלקו)

וישראל נקראים "ראשית", ונאמר "וירא ראשית לו". ובאמצעות אתערותא דלתתא [התעוררות מלמטה] נעשה למעלה תיקון לאורות העליונים. וכך אנו מוצאים אצל משה: בחטא העגל ניטלו ממנו אלף אורות (ובשבת הם חוזרים וניתנים לו במתנה, וזהו "ישמח משה במתנת חלקו");

ועל זה רמזו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] במ"ש ע"פ לך רד רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל

ועל כך רמזו חז"ל באומרם על הפסוק "לך רד": "רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל".

והיינו לפי שהיו ישראל בבחינת הרגל שלו וכמ"ש שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו והם היו לו בחינת מקיף ובחינת ראש אף שהם היו לו בבחינת רגל ודאי.

כלומר, משום שישראל היו בבחינת ה"רגל" שלו, כמו שנאמר "שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו". הם היו עבורו בחינת המקיף ובחינת הראש, אף שבוודאי היו עבורו בבחינת רגל.

וכך הוא בכל ישראל ע"י שמתקן מעשיו שהם בכח המעשה בעשי' [בעשיה] גשמיות בבחי' רגלים נעשה מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה.

וכך גם אצל כל יהודי: באמצעות תיקון מעשיו, השייכים לכוח המעשה ולעשייה הגשמית, בבחינת הרגליים, נעשים מוחו ולבו זכים פי אלף.

9 והנה להיות הדום לבחינת רגל שהוא בחינת כנסת ישראל דהיינו להגביה' [להגביהה] ולהעלותה ממטה למעלה הוא ע"י בחי' הארץ שהם מצות מעשיות וכללותן היא הצדקה

כעת, כדי שיהיה "הדום" לבחינת הרגל, שהיא בחינת כנסת ישראל — כלומר, כדי להגביה אותה ולהעלותה מלמטה למעלה — [הדבר] נעשה באמצעות בחינת הארץ, שהיא המצוות המעשיות, וכללותן היא הצדקה.

ועל זה נאמר צדקה תרומם גוי תרומם ממטה למעלה והגבהה והעלאה זו היא בבחינת גוי שהם אותיות ג' ו' י' דהיינו העלאת המדות שנחלקין דרך כלל לג' בחינות חסד דין רחמים

ועל כך נאמר: "צדקה תרומם גוי" — היא מרוממת מלמטה למעלה. הרמה והעלאה זו הן בבחינת גוי (goy, כלומר עם), שהאותיות המרכיבות אותו הן ג' (gimmel), ו' (vav), י' (yud): כלומר, העלאת המדות, שמתחלקות ככלל לשלוש בחינות — חסד, דין ורחמים.

(כי נה"י [נצח הוד יסוד] אינו אלא התפשטות חג"ת [חסד גבורה תפארת] וענפיהן) והתעלותן היא לבחינת יו"ד שהיא בחינת החכמה ע"י הוא"ו שהוא הממשיך ומחבר המחשבה כו'

(כי נצח, הוד ויסוד הם רק ההתפשטות של חסד, גבורה ותפארת וענפיהן); והעלאתן היא לבחינת היו"ד, שהיא בחינת חכמה, באמצעות הו', שממשיכה ומחברת את המחשבה וכו'.

ככה ממש נעשה למטה בנפש האדם העלאת המדות בשכלו ובינתו כי כשהמדות נפרדות מהשכל הם נחשבות לדבר בפני עצמו.

כך ממש מתרחש למטה בנפש האדם: המדות מתעלות אל השכל והבינה שבו. כשהמדות נפרדות מן השכל, הן נחשבות לדבר בפני עצמו.

10 ולכן יש לך אדם שמתעורר לבו בשעת התפלה וכיוצא בה שאז היא שעת גדלות המוחין ואח"כ חולפת ועוברת האהבה ופונה לדרכו מהיפך להיפך באין מבין כי הם שני הפכים

לכן יש אדם שמתעורר לבו בשעת התפילה וכיוצא בזה, משום שזו שעה של גדלות המוחין; אחר כך האהבה חולפת ועוברת, והוא פונה לדרכו, מקצה לקצה, בלי להבין שמדובר בשני הפכים.

והיינו מפני שהמדות נפרדים מהשכל משא"כ בהתכללותן כו' והרי אז הוא עילוי המדות ביתר שאת שנעשו בחינת מוחין

וזה מפני שהמדות נפרדות מן השכל; אבל כשהן בהתכללותן וכו', המדות מתעלות במעלה יתרה, שכן הן נעשות בבחינת מוחין.

וזהו בכל נפשך דהיינו בכל כחות הנפש אפילו בבחינת רגל שגם בחינת הרגל תרום ותגביה:

וזהו "בכל נפשך", כלומר בכל כוחות הנפש, אפילו בבחינת הרגל — שגם בחינת הרגל תרום ותוגבה.

11 והנה זהו דרך כלל שנקי שמים וארץ תורה ומצות ודרך פרט בתורה עצמה שמים זו תורה שבכתב שמים שם מים דאורייתא מחכמה נפקת וארץ נקרא תורה שבע"פ [שבעל פה]

ובכן, באופן כללי, התורה והמצוות נקראות שמים וארץ; ובאופן פרטי, בתוך התורה עצמה, "שמים" היא התורה שבכתב — "שמים" נדרש כ"שם מים" (יש שם מים), שכן התורה נובעת מן החכמה — ו"ארץ" היא כינוי לתורה שבעל פה,

כי ארץ מלשון רצון כמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] למה נקרא שמה ארץ שרצתה כו' וארץ אותיות א' רץ כו'

כי "ארץ" היא מלשון רצון, כמאמר חז"ל: "למה נקרא שמה ארץ, שרצתה כו'"; ואפשר לקרוא את אותיות "ארץ" גם "א' רץ" כו'.

והענין כי תורה שבע"פ [שבעל פה] היא השגת תכלית הרצון לידע איך ומה כגון סוכה שהיא גבוה כו' שאין זה מבואר בתורה שבכתב

והעניין הוא שהתורה שבעל פה היא השגת תכליתו של הרצון — לדעת כיצד ומה, כגון [הדין של] סוכה שהיא גבוהה כו', דבר שאינו מפורש בתורה שבכתב.

ותושב"כ [ותורה שבכתב] היא רק בחי' אותיות להיות כדמותן בצלמן שהן שמותיו של הקב"ה

והתורה שבכתב היא רק בחינת אותיות, [המיועדות לקריאה] בדמותן ובצלמן, שהן שמותיו של הקב"ה.

ולכן נקרא קורא בתורה כמו שקורא בשם והיינו מלמעלה למטה אבל תורה שבע"פ [שבעל פה] עיקרה ממטה למעלה ע"י השגת הרצון בנפש תכלל הנפש במקורה למעלה.

לכן אומרים על אדם שהוא "קורא" בתורה, כמו שקוראים בשם; והדבר הוא מלמעלה למטה. אבל עיקרה של התורה שבעל פה הוא מלמטה למעלה: באמצעות השגת הרצון בנפש, הנפש נכללת במקורה שלמעלה.

ושלשה נקראו ארץ כנסת ישראל ותורה שבע"פ [שבעל פה] ומצות וכולן נרמזין במקרא אחד. ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה':

ושלושה דברים נקראים "ארץ": כנסת ישראל, התורה שבעל פה והמצוות; וכולם נרמזים בפסוק אחד: "ארץ ארץ ארץ שמעי דבר ה'".

12 אך אי זה בית כו' כי הכסא והשרפרף אין דרכן להעמידן בחוץ אלא בתוך הבית ובחי' בית היינו בכל מאדך שהוא בבחי' מקיף

אבל "אי זה בית" וכו': הרי אין נוהגים להציב כיסא והדום מחוץ לבית, אלא בתוך הבית. ובחינת הבית היא "בכל מאדך", שהיא בחינת מקיף,

כמו ע"ד משל בית שהוא מקיף את האדם בגגו ובקירותיו ובית זה הוא בית תפלה

כמו למשל, בית מקיף את האדם בגגו ובקירותיו. ובית זה הוא בית תפילה;

שע"י התפלה ח"י פעמים ברוך אתה כו' היא המשכת מקיפין מבחי' סוכ"ע (והיא בחי' רוחו ונשמתו אליו יאסף כנ"ל) שהם נמשכין ע"י כריעות והשתחויות באבות ובהודאה תחלה וסוף שהם בחינת ביטול.

שהרי באמצעות התפילה — שבה אומרים שמונה עשרה פעמים "ברוך אתה" וכו' — נמשכים אורות מקיפים מבחינת סובב כל עלמין (וזוהי בחינת "רוחו ונשמתו אליו יאסף", כנזכר לעיל). אורות אלה נמשכים באמצעות הכריעות וההשתחוויות ב[ברכת] האבות וב[ברכת] ההודאה, בתחילתן ובסופן, והן בחינת ביטול.

והענין כי אי אפשר להיות גילוי אור א"ס ב"ה דלית מחשבה תפיסא ביה כלל ולאו מכל מדות וכו' בבחינת פנימיות הלב רק מעט מזעיר הארה בעלמא

והעניין הוא שאי אפשר שתהיה התגלות של אור אין סוף, ברוך הוא — שעליו נאמר "דלית מחשבה תפיסא ביה כלל" ו"ולאו מכל מדות וכו'" — בפנימיות הלב, אלא במידה זעירה ביותר, הארה בלבד;

ואפילו גילוי במוח והשגה לית מחשבה כו' רק בבחי' מקיף וסובב לבד וע"ז נאמר ואל זה אביט שרומז על בחינת תפלה.

ואפילו התגלות במוח והשגה — "לית מחשבה" [יכולה לתפוס] וכו' — אפשריות רק בבחינת מקיף וסובב בלבד. ועל כך נאמר "ואל זה אביט", הרומז לבחינת התפילה.

13 ופי' הפסוק ואת כל אלה ידי עשתה בחינת עשיה היינו מעשה המצות. ויהיו כל אלה נאם ה' היא בחינת תורה שבע"פ [שבעל פה] שהיא נאם ודבר ה' בחינת דבור

והפירוש בפסוק "ואת כל אלה ידי עשתה" הוא בחינת עשייה, כלומר קיום המצוות. "ויהיו כל אלה נאם ה'" היא בחינת התורה שבעל פה, שהיא אמירתו ודיבורו של ה', בחינת הדיבור;

משא"כ אל זה אביט הוא בחינת תפלה אביט הוא בחינת הבטה היא הסתכלות בבחי' עיניך יונים שהיא בחי' המחשבה לבד והיא היא בחי' מקיף וסובב

ואילו "אל זה אביט" היא בחינת התפילה. "אביט" היא בחינת הבטה, כלומר הסתכלות, בבחינת "עיניך יונים", שהיא בחינת המחשבה בלבד; והיא עצמה בחינת המקיף והסובב,

כמו עד"מ מחשב' שמקפת מחשבתו את הדבר שחושב עליו וכן הראיה והסתכלות כו' משא"כ דבור ומעשה הם פנימיים כו'

כמו למשל המחשבה: מחשבתו של אדם מקיפה את הדבר שהוא חושב עליו; וכך גם הראייה וההסתכלות וכו'. לעומת זאת, הדיבור והמעשה הם פנימיים וכו'.

והבטה זו היא אל עני ונכה רוח בחינת ביטול דלית ליה מגרמיה כלום אפילו תורה ומצות לפי שהמשכה זו אי אפשר להשיג ע"י התורה ומצות שהם פנימיי' רק ע"י בטול בתפלה וכריעות והשתחואות

והבטה זו היא "אל עני ונכה רוח", בחינת ביטול, שאין לו דבר משל עצמו, אפילו לא תורה ומצוות. שכן אי אפשר להגיע להמשכה זו באמצעות התורה והמצוות, שהן פנימיות, אלא רק באמצעות ביטול בתפילה, ובכריעות ובהשתחוויות —

כמשל המלך שכורעים ומשתחוים לו מפני שאי אפשר להתקרב אליו מגודל מעלתו אזי ממילא נמשך אליו בחינה זו. וזהו ברוך אתה כלומר ברוך מעצמך ומאליך.

כמו במשל על מלך, שכורעים ומשתחווים לפניו מפני שאי אפשר להתקרב אליו מרוב רוממותו; ואז בחינה זו נמשכת אליו [אל הכורע] מאליה. וזהו "ברוך אתה", כלומר: מבורך מעצמך ומאליך.

14 והנה בבחינה זו של המשכת המקיף כתיב לא הביט און ביעקב שבבחינת פנימיות כתיב בוחן לבות וכליות

כעת, בנוגע לבחינה זו — המשכת האור המקיף — נאמר "לא הביט און ביעקב"; ואילו על הבחינה הפנימית נאמר "בוחן לבות וכליות",

דהיינו להבחין התשוקה המורגשת אם הוא מקרב איש ולב עמוק באמת לאמתו משא"כ בבחינת מקיף לא הביט און וגו' רק ה' אלקיו עמו שנמשך מאליו תמיד:

כלומר, לבדוק את הכמיהה המורגשת, אם היא באה "מקרב איש ולב עמוק", באמת לאמיתו; ואילו בבחינת האור המקיף "לא הביט און וגו'", אלא "ה' אלקיו עמו", והוא נמשך מאליו תמיד.

LikuteiTorah.com
הפרשה החסידית

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY-NC 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. בתי כנסת, מוסדות חינוך ומפעלים ללא כוונת רווח רשאים להעתיק, להדפיס ולהפיץ אותה בחופשיות, ולבקש תרומות לכיסוי עלות ההדפסה; אסור למכור אותה לעולם. יש לציין את הוצאת קה"ת ואת likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). למה ללמוד, וברכות הרבי: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

מיזם חינמי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך likuteitorah.com/he/torah-ohr/bereishis/1/

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק